

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 187.

60de Møde.

Onsdagen den 8de Mai.

(Forsf.)

Dahl: (forsf.) Forsaavidt man altsaa kunde betragte det som et Brud paa Contracten, at Fæsteren tog Indskiddere, saa maatte han være uberettiget dertil; men det vilde være en Afgjørelse, som maatte være overladt til Domstolene. Saaledes som dette Forslag foreligger fra Folkethinget, er det ikke heldigt redigeret, det erkjender jeg, med Hensyn til den Retning, jeg har tænkt mig; men det ligger dog den Synsmaade, hvorfra jeg betragter Sagen, nærmere end det, som er vedtaget af Landstthinget, og som jeg i sin Tid stemte for Minoritetens Indbringningsforslag, maa jeg fremdeles holde mig til Forslaget, som det nu er kommet fra Folkethinget, uagtet jeg meget villig erkjender, at det ikke er aldeles fyldestgjørende for mig og heller ikke ganske heldigt. Man har sagt, at det var et Brud paa Contracten, men efter den Betragtningssmaade, jeg har tilladt mig at opstille, er det strengt taget egentlig intet Brud paa Contracten. Men, vil man overhovedet betragte det som et Brud paa Contracterne, saa har man allerede begaaet dette Brud ved Lovens Bestemmelser, som den er foreslaaet fra Ministeriet. Spørgsmaalet er altsaa ikke, om man skal gjøre et Brud paa Contracterne, — thi det er allerede gjort, og det er ogsaa Majoriteten enig i — men Spørgsmaalet er: hvorvidt skal man gaae i dette Brud paa Contracterne? Og, naar man da har sagt, at Fæsteren skal være berettiget til at tage sine Børn og Svigerbørn tilhuse, saa veed jeg ikke, hvorfor man ikke skulde kunne gaae lidt videre, og ogsaa lade ham huse sine Pleiebørn. De allerfleste Steder troer jeg ikke, at Godseieren bekymrer sig om denne Ret; de fleste Steder, i det Mindste der, hvor jeg er kjendt, nemlig i en stor Deel af Jylland, bryder Godseieren

sig ikke om denne Bestemmelse. Den staaer i Fæstebrevet, men den staaer der aldeles paa samme Maade, som Bestemmelsen om, at Bonden skal plante Pilt og gode Aabid. Disse Bestemmelser staae der, men man har ikke paa staaet, at de skulde efterkommes. Men uagtet den saaledes vistnok intet Væsentligt har at betyde, saa kan den dog misbruges. Sæt f. Ex. at Fæsteren har taget et saadant Pleiebarn tilhuse hos sig, som har giftet sig og stiftet Familie hos Fæsteren, saa kan man tænke sig, at Godseieren kunde sige: „Du skal enten stille Dig af med Dit Pleiebarns Familie eller lade den fæste Stedet paany. Du skal lade dette Pleiebarn, som det dog er din Hensigt, skal tiltræde Gaarden efter Dig, strax tage Fæste.“ Man kan altsaa tænke sig, at et saadant Forhold kan give Anledning til, at Fæsteren kan tvinges til at fæste tidligere eller paa anden Maade; end han ellers vilde have gjort. Det kan ogsaa give Anledning til i en Godspeculants Haand, at han kan tvinge sin Fæster til snarere at kjøbe sin Gaard.

M. W. Bruun: Den ærede Ordfører yttrede i sit foregaaende Foredrag, at Sammenligningen med Høveriesagen eller med andre Sager, hvor der ligeledes skeete Indgreb i Contracterne, ikke passede, fordi Spørgsmaalet dog var, om det Alminnes Vel derved fremmedes. Det forekommer mig, at den ærede Ordfører netop derved har indrømmet, at det concrete Tilfælde ikke kan ligefrem bedømmes efter den abstracte Grundsætning. Dette forekommer mig ikke alene at være indrømmet derved, men ogsaa ved Betragtningen af hele den foreliggende Sag. Min ærede Nabo (Dahl), har gjort opmærksom paa, at i selve Lovudkastet, saaledes som det er forelagt fra Regjeringsringen og i Loven, som den er vedtagen af Landstthinget, allerede er gjort Indgreb i de bestaaende Contracter. Det er altsaa Grunden, der er Spørgsmaal om, og det, der der